

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ MISTRZOSTWA SPORTOWEGO
W GDAŃSKU

Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego nr 93
Gimnazjum nr 22 Szkoła Mistrzostwa Sportowego
XI Liceum Ogólnokształcące Szkoła Mistrzostwa Sportowego

na lata 2017-2022

Podstawa prawna

1. Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz. 59)
2. Ustawa o Systemie Oświaty (Dz.U. 1991nr 95 poz, 425)
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
4. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
5. Rozporządzenie MEN z dnia 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
6. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 05.04.2017 (Dz.U. z 2017 poz. 882)
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 25. 03. 2006 (Dz.U. 2016 poz. 487)
8. Rozporządzenie MEN z dnia 28.08.2017r (Dz. U. 2017 poz. 1643) zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 25.08.2017r. (Dz.U.2017 poz.1591).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
10. Zalecenia Unii Europejskiej z dnia 18.12.2006r. dotyczące kompetencji kluczowych dla uczenia się przez całe życie (DZ. URZ. UE L 394 Z 30.12.2006, S.10-18)

Dokumenty wewnętrzne szkoły:

1. Statut Szkoły,
2. Plan rozwoju szkoły,
3. Szkolny zestaw programów nauczania.

Wprowadzenie

Przepisy *Prawa oświatowego* wprowadziły warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły i zgodnie z art. 26 ustawy nastąpiło połączenie szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Ponadto podstawa programowa wychowania przedszkolnego i podstawa programowej kształcenia ogólnego (art. 4 pkt. 24) rozszerza zakres zadań szkoły o treści wychowawczo-profilaktyczne, które również realizowane są na zajęciach z wychowawcą.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawy *Prawa Oświatowego* (art. 1 pkt 3) *wychowanie* jest **wspieraniem dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej (zdrowy styl życia), emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Zgodnie z art. 26 ustawy *Prawo oświatowe* treści i działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym skierowane są do uczniów i uwzględniają ich potrzeby rozwojowe, oparte są diagnozę potrzeb i problemów społeczności szkolnej oraz uwzględniają oddziaływania zarówno do uczniów, nauczycieli i rodziców. Podstawowym zadaniem szkoły jest więc realizowanie podstawowych celów polityki edukacyjnej państwa oraz uwzględnienie woli rodziców w wychowaniu dzieci i młodzieży do wartości.

Zgodnie z koncepcją Zbigniewa B. Gasia profilaktyka stanowi kompleksową interwencję kompensującą niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami stanowiącymi zagrożenie dla jego prawidłowego rozwoju i zdrowego życia (czyli budowanie odporności psychicznej i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i eliminowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmocnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Od roku szkolnego 2017/2018 działalność edukacyjna szkoły określona będzie przez:

- szkolny zestaw programów nauczania,

- program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Zgodnie z Art. 5. ustawy *Prawa Oświatowego* Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny ZSMS tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej. Przygotowanie i realizacja tych programów jest zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela, który podejmuje zadania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Program wychowawczo-profilaktyczny ZSMS zakłada współpracę z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

Misja i wizja Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego

Misją naszej szkoły jest kształcenie uczniów zgodnie z akronimem **T A K**, czyli aby nasi wychowankowie byli jednostkami Twórczymi, Aktywnymi i Kreatywnymi oraz żeby osiągalni sukcesy zarówno w działalności sportowej, jak i edukacyjnej. Wychowanie i opieka nad uczniami odbywa się w atmosferze współpracy z rodziną – jednym z celów naszego oddziaływania jest wspieranie wychowawczej funkcji rodziny i wychowanie do wartości zgodnych z wizją rodziców. Dbamy o to, aby zajęcia dydaktyczne i rozwijające zdolności poznawcze oraz sportowe były zindywidualizowane i dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych naszych podopiecznych.

W naszej szkole tworzymy warunki do rozwijania talentów sportowych i pasji uczniów. Dbamy o to, aby szkoła była bezpieczna i otwarta na inicjatywy uczniów, rodziców i nauczycieli. Umożliwiamy efektywne połączenie nauki ze sportem, stwarzamy możliwości rozwoju i wysokich efektów kształcenia. W pracy z uczniami uczymy samodzielności, krytycznego myślenia oraz kreatywności. Dzięki temu nasi uczniowie optymalnie przygotowani są do wyzwań życiowych i najwyższego poziomu sportowego.

Sylwetka absolwenta

Absolwentem ZSMS powinien być uczeń z poczuciem tożsamości narodowej przygotowany do działania na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, angażujący się w wolontariat i wykazujący postawę *fair play* we współzawodnictwie sportowym. Uczniowie-sportowcy, którzy opuszczają mury naszej szkoły powinni znać i kierować się w życiu wartościami oraz aktywnie angażować się życie społeczne oraz uczestniczyć w kulturze i sztuce narodowej i światowej. Nasi absolwenci powinni posiadać kompetencje kluczowe do uczenia się przez całe życie. W zakresie kompetencji społecznych powinni odznaczać się umiejętnością spostrzegania własnych przeżyć i prawidłowej oceny sytuacji, odznaczać się wrażliwością społeczną i empatią, wiedzieć, jak adekwatnie zachować się w różnych sytuacjach społecznych, posiadać umiejętności rozwiązywania problemów interpersonalnych i radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych wymagających asertywności oraz aktywizować umiejętności komunikacyjne i kooperacyjne w rozwiązywaniu problemów. Ze względu na to, że uczniowie-sportowcy przez cały okres nauki w szkole łączą naukę ze sportem, powinni znać zasady zarządzania sobą w czasie, planowania, ustalania priorytetów i prowadzenia prozdrowotnego stylu życia. Ponadto uczniowie sportowcy powinni sprawnie i bezpiecznie posługiwać się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz krytycznie analizować pozyskane treści.

Diagnoza środowiska szkolnego

Podstawowym sposobem diagnozowania środowiska szkolnego ZSMS jest szczegółowa analiza sytuacji opiekuńczo-wychowawczo-dydaktyczna zespołów klasowych, na podstawie której opracowywany jest raport zbiorczy funkcjonowania szkoły. Dodatkowym źródłem informacji są badania ankietowe uczniów, rodziców i nauczycieli. Poza tym specjaliści szkolni analizują bieżące wyniki badań zewnętrznych oraz dostępne badania naukowe, które również uwzględniane są przy opracowywaniu programu wychowawczo-profilaktycznego. Diagnoza środowiska szkolnego dokonywana jest również na podstawie analizy dokumentacji szkolnych specjalistów.

Specyfika ZSMS wymaga, aby treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym uwzględniały szerszy społeczny aspekt zaangażowania sportowego uczniów. Z tego względu jednym z filarów oddziaływań jest kształtowanie umiejętności umożliwiających łączenie edukacji i sportu zgodnie z modelem transakcji kariery sportowej w ujęciu holistycznym i systemowym opracowanym i propagowanym przez N. Stambulową i P. Wyllemana. W Polsce jednym z celów projektu „Złoto w edukacji i sporcie wyczynowym”

(*Gold in Education & Elite Sport – GEES*), realizowanego w również w innych krajach Europy, było określenie kompetencji kluczowych, które umożliwiają połączenie kariery edukacyjnej i sportowej. Stąd właściwościami rozwijanymi w trakcie pracy z nastoletnimi sportowcami powinny być kompetencje związane z zarządzaniem sobą w czasie, samoregulacja i prężność psychiczna, kompetencje społeczne oraz umiejętności związane z planowaniem kariery pozasportowej, a w oddziaływaniach tych należy również uwzględnić płeć nastoletnich sportowców.

Zgodnie z koncepcją zachowań problemowych Jessora (1998) czynniki ryzyka i czynniki ochronne znajdują się we wzajemnej interakcji i dopiero ich wspólne oddziaływanie może stanowić czynnik predysponujący do określonego sposobu zachowania, stylu życia, a w konsekwencji może wpływać na stan zdrowia jednostki. Ważnym elementem opisywanego modelu jest poszukiwanie wielowymiarowych obszarów, które mogą być predyktorami zachowań, dzięki czemu koncepcja ma zastosowanie zarówno badawcze, jak i praktyczne, czyli powiązane z profilaktyką zachowań ryzykownych. Ostaszewski (2008, s. 23) wyodrębnił następujące kategorie czynników ryzyka:

a) dyspozycje indywidualne:

- czynniki temperamentalne takie jak impulsywność, nadpobudliwość, wysoki poziom zapotrzebowania na stymulację
- funkcjonowanie poznawcze – trudności w nauce i niski poziom inteligencji
- wcześniejsze występowanie zachowań problemowych – wczesna inicjacja alkoholowa i papierosowa, buntowniczność i niepodporządkowanie dorosłym, zachowania agresywne

b) czynniki związane ze środowiskiem rodzinnym:

- niski status socjoekonomiczny
- uzależnienie rodziców
- choroby psychiczne rodziców
- konflikty rodzinne przebiegające z udziałem dziecka
- negatywne wzorce starszego rodzeństwa
- traumatyczne doświadczenia – przemoc w rodzinie lub wykorzystywanie seksualne dziecka

a) czynniki związane ze sposobem realizowania ról rodzicielskich:

- czynniki prenatalne
- nieprawidłowy rozwój relacji rodzic–dziecko
- niedostateczna kontrola rodzicielska

b) czynniki związane ze środowiskiem szkolnym i nauką:

- niepowodzenia szkolne
- negatywny stosunek do realizacji obowiązku szkolnego
- problemy z zachowaniem w szkole

c) czynniki związane ze środowiskiem rówieśniczym:

- przebywanie wśród osób przejawiających zachowania
- aprobata ze strony rówieśników dla tych zachowań
- odrzucenie przez rówieśników

d) czynniki związane ze środowiskiem lokalnym:

- niski poziom nauczania i opieki
- dostępność substancji psychoaktywnych
- wysoki poziom zagrożenia nieprzebraniem prawa
- niekorzystne warunki ekonomiczne

e) czynniki związane z działalnością mediów i popkulturą:

- negatywne komunikaty medialne np. reklamy alkoholu w telewizji i internecie
- propagowanie wzorców palenia papierosów w filmach

Dynamiczny rozwój nurtu psychologii pozytywnej, który rozpoczął się w drugiej połowie XX wieku, stanowi alternatywę dla nauki zajmującej się mechanizmami patogenetycznymi (Seligman, 2000). Koncepcja prężności (*resilience, resiliency*), która należy do wspomnianego nurtu teoretycznego, stała się ważnym elementem badań dotyczących włączania się dzieci i młodzieży w zachowania ryzykowne (Rutter, 1987). Pojęcie resiliency odnosi się do właściwości osobowości lub względnie trwałych zasobów osobistych jednostki (Ogińska-Bulik, Juczyński, 2011). Prężność może być również rozumiana jako proces pozytywnej adaptacji do niekorzystnych warunków i pojawiających się trudności, z ang. *resilience* (Ogińska-Bulik, Juczyński, 2011; Ostaszewski, 2008). Proces ten uruchamiany jest, gdy jednostka znajduje się w niekorzystnej sytuacji życiowej, która jest swojego rodzaju stresorem utrudniającym funkcjonowanie. O wystąpieniu prężności świadczy elastyczne dostosowanie się jednostki, które objawia się wzrostem kompetencji społecznych lub pojawieniem się zmian rozwojowych. Jednocześnie nie występują zmiany dezadaptacyjne o charakterze psychopatologii, zaburzeń zachowania lub emocji (Ostaszewski, 2005b). Wiedza na temat procesu pozytywnej adaptacji w środowisku lub sytuacji, które mogą stanowić ryzyko dla prawidłowego rozwoju jednostki, wydaje się kluczowa w kontekście przeciwdziałania kumulującym się efektom czynników zagrażających (Luthar, 2006). W

odniesieniu do profilaktyki zachowań ryzykownych daje to szansę znalezienia odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób osoby znajdujące się w obiektywnie trudnej sytuacji życiowej mają możliwość dobrego funkcjonowania psychospołecznego?

Elementem diagnozy wstępnej do prowadzenia zgodnych z potrzebami uczniów oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych, są materiały naukowe opracowane na podstawie badań, w których udział brali uczniowie naszej szkoły. Wiedza na temat funkcjonowania uczniów-sportowców pozyskiwana jest również na podstawie artykułów naukowych. Badania wskazują, że zaangażowanie sportowe może przyczyniać się do rozwijania zasobów, które – zgodnie z koncepcją psychologii pozytywnej – wspierają zdrowie i pozytywne radzenie sobie z różnego rodzaju stresorami. Nezhad i Besharat (2010) wskazują, że ważnymi determinantami osiągnięć sportowych są: prężność i twardość (hardiness), na którą składają się zaangażowanie, kontrola i wyzwanie (Kobasa, 1979). W pracy Litwic-Kaminskiej i Izdebskiego (2016) podkreślono, że im wyższy poziom prężności, tym bardziej pozytywne postrzeganie sytuacji stresowych jako pozytywnych i tym wyższy poziom strategii zadaniowych w radzeniu sobie ze stresem. Jest to szczególnie ważne, gdyż istnieje możliwość rozwijania resiliency poprzez aktywność fizyczną i sport (Bell, Suggs, 1998). Wyższy wskaźnik nasilenia prężności odnotowany został w badaniach Cevada i in. (2012), jednak ze względu na to, że brała w nich udział niewielka liczba byłych sportowców, trzeba zachować ostrożność z ich generalizowaniem. Z kolei badania polskich, 18-letnich sportowców wykazały, że odznaczają się oni wyższym poziomem prężności od swoich rówieśników (Lipowski, Lipowska, Jochimek, Krokosz, 2016). Ważnym elementem wspomnianego projektu było analizowanie prężności jako czynnika chroniącego nastoletnich sportowców i ich rówieśników przed włączaniem się w zachowania ryzykowne. Okazało się, że czynnikami, które w największym stopniu chronią zawodników przed nadmiernym piciem alkoholu i zażywaniem narkotyków, są wytrwałość i determinacja w działaniu. Z kolei badania 16-letnich nastolatków uprawiających sport (Jochimek, 2016) wykazały, że czynnikami osobowościowymi chroniącymi przed podejmowaniem zachowań ryzykownych, są optymistyczne nastawienie i energia, samoocena (szczególnie w przypadku dziewcząt) oraz wytrwałość i determinacja w działaniu. Osobowościowymi czynnikami ryzyka są natomiast poszukiwanie wrażeń (szczególnie warto zwrócić uwagę na rozhamowanie, które odnosi się do potrzeby rozładowywania napięcia bez zahamowań i skrępowania, poprzez różne społeczne aktywności) oraz poczucie humoru i otwartość na nowe doświadczenia (ta właściwość osobowościowa wydaje się w największym stopniu powiązana ze strategiami

radzenia sobie ze stresem opartymi na poczuciu nieustraszoneści i negatywnie wpływać na procesy samoregulacyjne nastolatków).

Ważnym aspektem oddziaływania specjalistów w szkole jest wsparcie rodziców w zdobywaniu wiedzy z zakresu psychologii sportu, gdyż tylko systemowe oddziaływania umożliwiają dzieciom uprawiającym sport realizację swojego potencjału. Kluczowe jest także poszerzenie kompetencji nauczycieli pracujących z młodymi sportowcami oraz rodziców młodych sportowców.

Wartości propagowane w środowisku szkolnym zostały opisane na podstawie wyników ankiet – informacje uzyskane zostały od rodziców, uczniów i nauczycieli (załącznik). Wartości uznane za ważne w środowisku rodzinnym są również rozwijane w środowisku szkolnym.

Cele programu wychowawczo-profilaktycznego

Celem głównym programu wychowawczo profilaktycznego jest stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka, poprzez wspieranie rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego, społecznego i duchowego uczniów-sportowców. Nadrzędne w oddziaływaniach wychowawczych jest przygotowanie wychowanka do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym uczestnictwem ucznia w społeczności szkolnej. Oddziaływania wychowawcze skoordynowane są z działaniami profilaktycznymi, które dla wszystkich podopiecznych ZSMS są uniwersalne (w przypadku zdiagnozowania zagrożeń rozwojowych oddziaływania prowadzone będą ze wskazaniem określonej trudności u konkretnego podopiecznego). Nadrzędnym obszarem działań jest kształtowanie i propagowanie prozdrowotnego stylu życia (przeciwdziałanie angażowaniu się w zachowania ryzykowne młodzieży), budowanie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Obszary oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

1. Środowisko szkolne

Ważnym otoczeniem kształtującym postawę dzieci i młodzieży w zakresie prozdrowotnym jest środowisko szkolne, warto zatem przyjrzeć się dokładniej jego kulturze i klimatowi, gdyż są to czynniki, które mogą pozytywnie lub negatywnie wpływać na jednostkę.

Badania wskazują, że klimat szkoły jest dla uczniów korzystniejszy, gdy szkoła jest mniejsza, gdyż przekłada się to na budowanie wzajemnych relacji, personalizację oraz formowanie atmosfery sprzyjającej nauce (Conchas, Rodriguez, 2008). Co ciekawe, badania Okulicz-Kozaryn (2013) nie wskazują na występowanie zależności pomiędzy wielkością szkoły i obciążeniem uczniów nauką a występowaniem zachowań problemowych. Do czynników zwiększających prawdopodobieństwo ich wystąpienia należą: koncentracja nauczycieli na wynikach w nauce (a nie na rozwoju) oraz samowolne opuszczanie przez uczniów szkoły. Czynnikiem działającym ochronnie w największym stopniu są **dobrze relacje z nauczycielami**, dlatego też działania profilaktyczne powinny być realizowane przez pracowników szkoły, a nie instytucje zewnętrzne. Inne badania (Freeman i in., 2009) wskazują, że jeżeli w percepcji uczniów szkoła wspiera (zarówno w relacjach rówieśniczych, jak i podejściu nauczycieli), to wyższe jest poczucie emocjonalnego dobrostanu, a przemoc rówieśnicza występuje zdecydowanie na mniejszą skalę. Poza tym palenie papierosów w grupie młodzieży, która identyfikuje się ze szkołą, jest mniej rozpowszechnione (Rasmussen, Damsgaard, Holstein, Poulsen, Due, 2005), a młodzież wykazuje mniej odbiegających od normy zachowań (Oetting, Donnermeyer, 1998).

Z tego względu do zadań w obszarze środowiska szkolnego należą:

- tworzenie tradycji i obyczajów szkolnych (apele okolicznościowe, ceremoniał szkolny);
- wspólne tworzenie zasad panujących w szkole (statut szkoły, kontrakty grupowe, regulaminy treningów i wyjazdów sportowych);
- umożliwienie realizowania inicjatyw uczniów (działalność samorządu uczniowskiego);
- nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą nauce i wzajemnemu rozwojowi;
- pracownicy szkoły wspierają uczniów w trudnych sytuacjach oraz są modelami efektywnego radzenia sobie w różnych sytuacjach;
- nauczyciele wspomagają uczniów-sportowców w efektywnej realizacji podstawy programowej.

2. Uczniowie

Obszar	Zadania
Zdrowie	KL. VI
– edukacja zdrowotna	– Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.

– Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.

– Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego

KL. VII

– Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.

– Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.

– Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.

– Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.

– Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.

KL. VIII

– Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.

– Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.

– Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.

– Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.

– Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

KL. II i III Gimnazjum – kontynuacja oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

– Nabycie umiejętności wyjaśnienia pojęcia zdrowia.

– Rozwijanie umiejętności identyfikowania czynników, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazywanie

czynników, na które uczeń może mieć wpływ.

- Wymienianie zachowań sprzyjających zdrowiu oraz wyjaśnianie, na czym polega i od czego zależy dokonywanie wyborów korzystnych dla zdrowia.
- Identyfikowanie swoich mocnych stron oraz umiejętne planowanie sposobu ich rozwoju oraz uświadamianie słabych stron, nad którymi należy pracować.
- Omawianie konstruktywnych sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami.
- Omawianie sposobów redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny.

KL. I LO

- Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.
- Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).
- Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.
- Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.
- Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.
- Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.

KL. II LO

- Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym

doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.

- Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.
- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia.
- Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.
- Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych.
- Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.

KL. III LO

- Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.
- Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.
- Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.
- Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.
- Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.
- Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.

KL. IV LO

- Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat

	<p>wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia. – Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. – Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. – Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
<p>Relacje</p> <p>– kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>KL. VI</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. – Uważliwanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). – Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. – Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. – Rozwijanie samorządności. <p>KL. VII</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. – Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. – Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). <p>KL. VIII</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. – Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy,

doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.

- Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

KL. II i III Gimnazjum – kontynuacja oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

- Omawianie znaczenia dobrych relacji z innymi ludźmi
- Umiejętności wyjaśniania, w jaki sposób uczeń może dawać i otrzymywać różnego rodzaju wsparcie społeczne.
- Wyjaśnianie znaczenia zachowań asertywnych i popieranie wyjaśnień przykładami.
- Kształtowanie empatii i postaw prospołecznych (wolontariat).

KL. I LO

- Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.
- Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).
- Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.
- Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.
- Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).

KL. II LO

- Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.
- Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.
- Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji

	<p>i zrozumieniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska. <p>KL. III LO</p> <ul style="list-style-type: none"> – Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki. – Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji. – Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności. – Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii. <p>KL. IV LO</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). – Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. – Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych. – Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.
<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> – wartości, normy, wzory zachowań 	<p>KL. VI</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. – Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. – Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. – Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. <p>KL. VII</p>

- Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.
- Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
- Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.

KL. II i III Gimnazjum – kontynuacja oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

- Rozwijanie empatii i więzi ze społecznością lokalną.
- Rozwijanie tolerancji i popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez uczestnictwo w wolontariacie i podejmowanie działań na rzecz społeczności lokalnej.

KL. VIII

- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.

KL. I LO

- Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, kluby sportowe itp.).
- Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
- Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.
- Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój

cywilizacji.

– Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.

KL. II LO

– Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.

– Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.

– Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.

– Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.

– Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalamie potrzeby bycia ambitnym.

– Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.

KL. III LO

– Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.

– Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.

– Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.

– Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.

– Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.

– Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.

	<p>KL. IV LO</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. – Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. – Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go. – Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji. – Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy. – Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpień publicznych.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>KL. VI</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. – Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. – Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. – Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. – Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. <p>KL. VII</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. – Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. – Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.

- Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.
- Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?

KL. VIII

- Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.
- Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
- Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.
- Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

KL. II i III Gimnazjum – kontynuacja oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

- Omawianie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i używaniem innych substancji psychoaktywnych.
- Wyjaśnianie dlaczego i w jaki sposób należy opierać się presji oraz namowom do używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych.

KL. I LO

- Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń

związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).

– Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.

– Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.

– Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.

KL. II LO

– Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.

– Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).

– Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.

– Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.

KL. III LO

– Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.

– Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.

– Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.

– Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.

	<p>KL. IV LO</p> <ul style="list-style-type: none"> – Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. – Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci. – Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.
--	---

Zródło: Konopczyński, M., Borowik, J., Chlebowski, P., Kolemba, M., Szorc, K. Szada-Borzyszkowska, J. (2017). Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły i placówki oświatowej. W: J. Strelau, D. Doliński (red.), *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej. Materiały szkoleniowe dla nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych* (s. 21–40). Warszawa: ORE.

3. Rodzice

Rodzice współpracują w działaniach wychowawczych i profilaktycznych z pracownikami szkoły a aktywnie angażują się w te działania (Rada Rodziców, Trójki Klasowe).

Rodzice wiedzą o oddziaływaniach prowadzonych na terenie szkoły, znają ich harmonogram i wspomagają zarówno działalność wolontariatu, jak i podejmowanych w szkole inicjatyw kulturalnych i sportowych.

Rodzice otrzymają od nauczycieli bieżącą informację na temat rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dziecka, a także o frekwencji na zajęciach lekcyjnych.

Szkołą wspomaga wychowawczą funkcję rodziny poprzez rozmowy i konsultacje indywidualne, mediacje, prelekcje dla rodziców, przekazywanie informacji na temat instytucji wspierających uczniów i system rodzinny. Celem oddziaływania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest również edukacja rodziców – szczególnie w zakresie rozwijania osobowości młodych sportowców.

4. Instytucje wspierające pracę szkoły

W celu zapewnienia interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie oraz optymalizacji rozwoju uczniów, ZSMS ściśle współpracuje z następującymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły:

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4** – jest to poradnia, która zgodnie z podziałem administracyjnym wspiera naszą szkołę. Współpraca z PP-P nr 4 dotyczy wieloaspektowej diagnozy uczniów, której wyniki i zalecenia przekładają się na pracę zespołu nauczycieli i opieki psychologiczno-pedagogicznej oraz szkoły. Ponadto pracownicy PP-P wspomagają oddziaływania szkoły poprzez warsztaty psychoedukacyjne oraz prelekcje dla rodziców.
- **Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży na ul. Gospody 7, Oddział Dzienny Szpitala Psychiatrycznego oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Porcie, Szpital Psychiatryczny na ul. Srebrniki 1, Fundacja Wspierania Dzieci i Rodzin, Pomorskie Centrum Psychotraumatologii, Środowiskowy Dom Samopomocy „Młodzieżowy Chopin”, Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku** – w przypadku, gdy wstępna diagnoza wykaże potrzebę konsultacji psychiatrycznej lub psychoterapeutycznej rodzicom uczniów lub pełnoletnim uczniom szkoła przekazuje aktualną ofertę wsparcia na terenie Gdańska.
- **Komisariat Policji V w Gdańsku Straż Miejska** – w zakresie edukacji prawnej oraz prewencji zagrożeń społecznych.
- **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Gdańskie Pogotowie Opiekuńcze** – w przypadku zdiagnozowanej potrzeby interwencji.
- **Internaty w których przebywają uczniowie.**

Sposoby realizacji i osoby odpowiedzialne

Działania wychowawczo-profilaktyczne koordynuje dyrektor szkoły. Nauczyciele współpracują w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego poprzez analizę jego treści w kontekście podstawy programowej nauczanego przedmiotu. Program realizowany jest przez skoordynowane oddziaływania wychowawców (w trakcie zajęć z wychowawcą – załącznikiem jest plan działań wychowawczych poszczególnych klas), nauczycieli przedmiotów (załącznikiem są programy nauczania z poszczególnych przedmiotów), psychologa (załącznik stanowi plan pracy psychologa oraz program *Razem do mistrzostwa* i

program *treningu mentalnego dla młodych sportowców*). Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne są zaplanowane i systematyczne. Uzupełnieniem Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są szkolne procedury regulujące sposoby postępowania w przypadku zaobserwowania określonego zjawiska.

Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne realizowane są w trakcie zajęć warsztatowych, zajęć z wychowawcą, zajęć przedmiotowych, lekcji bibliotecznych, konsultacji, kół zainteresowań, udziału w konkursach, olimpiadach i imprezach edukacyjnych, zawodów sportowych, działalność Samorządu Uczniowskiego, imprez i wyjść klasowych, udziału w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów, debat uczniowskich, spotkań z policją i strażą miejską,

Ewaluacja

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego jest systematycznie monitorowana, dzięki czemu możliwe jest wskazanie oddziaływań o pozytywnych efektach oraz obszarów działań wymagających modyfikacji.

Informacje niezbędne do ewaluacji uzyskiwane są poprzez:

- porównanie pre- posttestów dotyczących funkcjonowania uczniów na początku i na koniec roku szkolnego;
- bezpośrednie rozmowy z uczniami i rodzicami oraz nauczycielami;
- wnikliwej obserwacji uczniów;
- spotkań Zespołów Przedmiotowych, Zespołu Wychowawczego i Zespołu Profilaktycznego - wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń w zakresie działań profilaktycznych;
- w trakcie diagnozy wychowawczo-opiekuńczo-dydaktycznej poszczególnych klas;
- analiza dokumentów istniejących w szkole (wyniki w nauce, frekwencja);
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów i rodziców;
- analiza wytworów uczniów;
- zaangażowanie w przedsięwzięcia podejmowane na terenie szkoły.

Ewaluacja działań profilaktycznych będzie się odbywać na plenarnych posiedzeniach Rady Pedagogicznej dwa razy w ciągu roku szkolnego i na spotkaniach Szkolnego Zespołu Wychowawczego dwa razy w semestrze.

Ewaluacja zakończy się sporządzeniem raportu zawierającego:

– wyniki – fakty wynikające z ewaluacji

- wnioski – analiza SWOT
- zalecenia – propozycje do przyszłych działań oparte na wynikach i ich interpretacji.

Informacje dotyczące wyników, wniosków oraz zalecenia będą przekazywane wszystkim nauczycielom. Posłuży to podsumowaniu i ocenie, stworzy okazję do analiz i dyskusji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny ZSMS opracowała dr Magdalena Jochimek we współpracy z Dyrektorem Szkoły mgr Ewą Leyk-Latowską oraz po konsultacjach z Zespołem do opracowania Programu Wychowawczo – Profilaktycznego ZSMS.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego w Gdańsku został przyjęty uchwałą Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej 13 i 14 września 2017 roku.